

ಕೂದಲನ

ಜುಲೈ 2018

ವಿಜ್ಞಾನವೆಡೆಗೆ ಪಯಣ

ಕಾಫಿ

ಏಷ್ಯದ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಪಯಣ

ಮುಖಪುಟ

ಏಷ್ಯದ ದೇಶಗಳು

© ಅರವಿಂದ ರಂಗನಾಥ್

ಲೇಖನಗಳು

* ನಮ್ಮನ್ನು ಬದುಕಲು ಬಿಡಿ

- ಶಶಿಧರಸ್ವಾಮಿ ಆರ್. ಹಿರೇಮಠ

* ಕಗ್ಗತ್ತಲ ಕಾನನದಲ್ಲಿ ಕಾಡಾನೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಕತೆ

- ಪ್ರಕಾಶ್ ಹೊನ್ನಕೋರೆ

* ಕಟ್ಟುಹಾವಿನ ಕಡಿತದ ನಂತರ ಬದುಕುಳಿದ ಗ್ಯಾನೇಶ್ವರಿ

- ಡಾ. ದೀಪಕ್ ಭದ್ರಶೆಟ್ಟಿ

* 99 ಮಿಲಿಯನ್ ವರ್ಷ ಹಳೆಯ ಮರಿಹಾವು!

- ಜೈಕುಮಾರ್ .ಆರ್

* ಅನ್ನದಾತ-ಪ್ರಾಣದಾತ (ಕವನ)

- ಬಸವರಾಜ್ ಜಿ. ಆರ್.

* ಪ್ರಕೃತಿ ಬಿಂಬ

- ಶಂಕರಪ್ಪ .ಕೆ .ಪಿ

ವಿನ್ಯಾಸ

ಅಶ್ವಥ .ಕೆ.ಎನ್

ಮುಖಪುಟ ಛಾಯಾಚಿತ್ರ
ಶಶಿಧರಸ್ವಾಮಿ ಆರ್.ಹಿರೇಮಠ

ಪರಿಷ್ಕರಣೆ

ಮುರಳಿ .ಎಸ್

ಅನನ್ಯರೂಪ

ಕರಡು ತಿದ್ದುಪಡಿ

ಡಾ.ದೀಪಕ್ ಭದ್ರಶೆಟ್ಟಿ, ಮೈಸೂರು

ಎದ್ರಾಣಿ

ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೆಸರು: **Ceylon Boxwood**

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು: **Psydrax dicoccos**

© ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಸಿ ಜಿ

ಬನ್ನೇರುಘಟ್ಟ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ

ಎದ್ರಾಣಿ *Psydrax dicoccos* (ಸಿಲೋನ್ ಬಾಕ್ಸ್ ವುಡ್) ಎಂಬ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೆಸರು. ಸಿಲೋನ್ ಬಾಕ್ಸ್ ವುಡ್ ಹೆಸರೇ ಹೇಳುವಂತೆ ಇದರ ಮೂಲ ಶ್ರೀಲಂಕಾ. ಭಾರತದ ಉಷ್ಣವಲಯ ಪ್ರದೇಶ, ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು ಐದು ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಬೊಡ್ಡೆ ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾಗಿ ಗಾಢ ಕಂದು ಬಣ್ಣಕ್ಕಿದ್ದು, ಲಂಬವಾದ ಬಿರುಕುಗಳು ಇವೆ. ಸರಳ ಎಲೆಗಳು ಎದುರುಬದುರಾಗಿದ್ದು, ತೊಟ್ಟುಗಳ ನಡುವೆ ಹುರುಪೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಸಣ್ಣ ಬಿಳಿ ಪರಿಮಳಯುಕ್ತ ಹೂಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಹಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ತಿರುಳಿರುತ್ತದೆ. ಡಿಸೆಂಬರ್ ನಿಂದ ಫೆಬ್ರವರಿ ಮಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಟ್ಟೆ, ಜೇನು ನೋಣ ಮತ್ತು ಹಕ್ಕಿಗಳಿಂದ ಪರಾಗಸಂಪರ್ಕಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮನ್ನು ಬದುಕಲು ಇಸಿ

ತೋಳದ ಹಾವು

ಹಾವು! ಹಾವು! ಬಡಿಗೆ ತನ್ನಿ ಬಹಳ ವಿಷಕಾರಿ ಹಾವಿದು. ಬೇಗ ಓಡಿ ಬನ್ನಿ, ಹೊಡಿರಿ ಹೊಡಿರಿ. ಓ ಮನುಜರೇ, ಬುದ್ಧಿ ಜೀವಿಗಳೇ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡೆಯಿರಿ, ಯಾಕೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಲುತ್ತೀರಿ? ನಿಮ್ಮಷ್ಟು ವಿವೇಕ ನಮಗಿಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ನಿಮ್ಮಷ್ಟು ನಮಗೆ ಆಸ್ತಿಯ ಸ್ವಂತಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಬದುಕುವ ಕಾಡು-ಮೇಡುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಡಿದು ಜಾಲಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಕಾಡುಗಳೆಲ್ಲ ನಾಡಾದಾಗ ನಾವು ಇರಬೇಕದ್ದಾದರೂ ಎಲ್ಲಿ?. ಹಸಿವನ್ನು ಹಿಂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹೆಂಬಲದಿಂದ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆವು ಅಷ್ಟೆ. ನಾವು ನಿಮಗೇನು

ತೊಂದರೆ ಮಾಡಿದೆವು ಹೇಳಿ. ಈ ಸೃಷ್ಟಿ ಸೌಂದರ್ಯದ ನಿಸರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆಷ್ಟು ಬದುಕುವ ಹಕ್ಕಿದೆಯೋ ನಮಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಬದುಕುವ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಆದರೂ ನಮ್ಮ ಸಂತತಿಯನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದಷ್ಟು ನನ್ನ ಮನದಾಳದ ಅಳಲನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿ.

ನಮಗೆ ಸರ್ಪ, ಹಾವು, ಪನ್ನಂಗ, ಎಂದೆಲ್ಲ ಅನೇಕ ಹೆಸರುಗಳಿವೆ. ನಾವು ಸ್ವಚ್ಛಂದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಡುವ ಬೆನ್ನು ಮೂಳೆಯುಳ್ಳ ಸರಿಸೃಪ ಜೀವಿಗಳು. ನಮ್ಮ ನೀಳವಾದ ಶರೀರವನ್ನು ತಲೆ, ಮುಂಡ ಬಾಲವೆಂದು ಮೂರು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು ನಮಗೆ ಕಾಲುಗಳಿಲ್ಲ ಆದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಶಲ್ಕ ಅಥವಾ ಹುರುಪೆಗಳಿಂದ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ತೆವಳುತ್ತಾ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಕೆಲ ಬಾಂಧವರು ಮರ ವಾಸಿಗಳಾದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಜಲವಾಸಿಗಳು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ನೆಲವಾಸಿಗಳು, ಸುಮಾರು 240 ಮಿಲಿಯನ್ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಸರಿಸೃಪಗಳು ಉಗಮಗೊಂಡು ತದ ನಂತರ ಕಾಲಾನುಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸುಮಾರು 150 ಮಿಲಿಯನ್ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಜುರಾಸಿಕ್ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಹಲ್ಲಿಗಳಿಂದ ವಿಕಾಸ ಹೊಂದುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ಸಂತತಿ ಸಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಹಸಿರು ಹಾವು

ನಾವು ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ 2 ಸಾವಿರ ಜಾತಿಯ ಹಾವುಗಳಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ 282 ಪ್ರಭೇದದ ನಮ್ಮ ಬಾಂಧವರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 52 ಪ್ರಭೇದದವರ ಕಡಿತವು ಮಾರಣಾಂತಿಕವಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 4 ಜಾತಿಯ ಹಾವುಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಪ್ರಭೇದ ಸೇರಿ 10 ಪ್ರಭೇದದವರಲ್ಲಿ ವಿಷವಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 7 ಪ್ರಭೇದಗಳು ಬಲು ವಿಷಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಉಳಿದ ಮೂರು ಕನ್ನಡಿ ಹಾವಿನ ಉಪ ಪ್ರಭೇದದವರು ಮೃದು ವಿಷಕಾರಿಗಳು. ಈ 10 ಪ್ರಭೇದದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹಾವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುಹಾವು, ನಾಗರಹಾವು, ಕನ್ನಡಿಹಾವು, ಗರಗಸ ಉರಪೆ ಮಂಡಲ ಹಾವಿನ ಪ್ರಭೇದದವರು ನೀವಿರುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಾಗೂ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಆಸುಪಾಸಿನಲ್ಲಿ ಗೌಪ್ಯವಾಗಿ ಅಡಗಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದು ಆಗೊಮ್ಮೆ ಇಗೊಮ್ಮೆ ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಾರೆ.

ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಭೇದದ ಹಾವುಗಳಾದ ಕಾಳಿಂಗ ಸರ್ಪ, ಮಲೆ ಗುಳಿಮಂಡಲ, ಗೂನು ಮೂಗಿನ ಗುಳಿಮಂಡಲ, ಬಿದಿರು ಗುಳಿಮಂಡಲ ಹಾವುಗಳು ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದ ದಟ್ಟ ಅರಣ್ಯ ಇಲ್ಲವೇ ಅದರ ತಪ್ಪಲು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಉಳಿದ ಒಂದು ಪ್ರಭೇದದ ಹಾವು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಮುದ್ರವಾಸಿ.

ನಮ್ಮ ವಾಸ ಹೊಲ, ಗದ್ದೆ, ಕೆರೆ, ನೀರಿನ ಪ್ರದೇಶ, ಹುತ್ತ, ಕುರುಚಲು ಕಾಡು ಬೆಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶ, ದಟ್ಟ ಅರಣ್ಯದ ಮರ, ತೊಪ್ಪಲು, ಬಂಡೆ ತಳ, ಮನೆಯ ಸೂರು, ಬಿಲ, ಗೋಡೆಯ ಬಿರುಕು. ನಾವು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಉಷ್ಣ ಮತ್ತು ಸಮಶೀತೋಷ್ಣ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬದುಕು ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಆರ್ಕಟಿಕ್, ನ್ಯೂಜಿಲ್ಯಾಂಡಿನಂತಹ ಅತೀ ಶೀತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂತತಿಯವರು ಬದುಕು ನಡೆಸಲು ಅಸಾಧ್ಯ, ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಹಾವುಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ಉರಗ ತಜ್ಞರೇ ದೃಢ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹಾವುಗಳಲ್ಲಿ 100 ಎಂ.ಎಂ ಗಾತ್ರದ ಕುರುಡು ಹುಳು-ಹಾವಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು 6 ಮೀಟರ್ ಉದ್ದದ ಹೆಬ್ಬಾವುಗಳಿದ್ದು, ಕುರುಡು ಹುಳು ಹಾವಿನ ಪ್ರಭೇದದಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಹಾವುಗಳಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣು ಹಾವುಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಇದ್ದು, ಅವು “ಸ್ವಫಲೀಕೃತ” ವಿಧಾನದಿಂದ

ಕೊಳಕ ಮಂಡಲ

ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಮರಿಮಾಡುತ್ತವೆ. ಕೆಲ ಪ್ರಭೇದದವರು ಮೊಟ್ಟೆ ಇಟ್ಟು ಮರಿ ಮಾಡಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ನೇರ ಮರಿಗಳಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಸ್ಮಯಕಾರಿ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕುಲದ ಕನ್ನಡಿ ಹೆಣ್ಣು ಹಾವು ಮೇ-ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 30-65 ಮರಿಗಳನ್ನು ಹೆರುತ್ತದೆ, ಇತರ ಹಾವುಗಳಂತೆ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನಿಡದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಂಡಾಶಯದಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ದಿನ ತುಂಬಿದ ನಂತರ ನೇರ ಮರಿಗಳಿಗೆ ಜನ್ಮನೀಡುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಹಾವುಗಳು ಒಂದು ಬಾರಿ ಮಿಲನಗೊಂಡರೆ ಬರುವ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣಿನ ಮಿಲನವಾಗದಿದ್ದರೂ, ಹೆಣ್ಣುಹಾವು ಕಳೆದ ಮಿಲನದ ವೀರ್ಯಾಣುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಗರ್ಭ ಧರಿಸುತ್ತದೆ.

ಹಾವಾಡಿಗನ ಪುಂಗಿಯ ನಾದಕ್ಕೆ ನಾವು (ಹಾವು) ಸುಂದರವಾದ ಹೆಡೆಯೆತ್ತಿ ತಲೆ ತೂಗಿಸುವುದನ್ನು ನೀವು ಕಂಡಿರಬಹುದು ಅದು ಪುಂಗಿಯಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವ ನಾದಕ್ಕೆ ಮನಸೋತು ಆಲಿಸುತ್ತಾ ತಲೆ ತೂಗುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿರುವಿರಿ, ಆದರೆ ಸತ್ಯ ಅದಲ್ಲ. ನಾವು ಪುಂಗಿಯ ತುದಿಯನ್ನೇ ದೃಷ್ಟಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಅದರ ಚಲನೆಗೆ ತಲೆಯನ್ನು ಅತ್ತಿಂದಿತ್ತ ಆಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಹೊರತು ಪುಂಗಿಯ ನಾದಕ್ಕಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಹೊರಕಿವಿ ಮತ್ತು ಕಿವಿತಮಟೆ ಇಲ್ಲ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾಂಧವರು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಾಗುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕಂಪನದಿಂದ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಶತ್ರುವಿನ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆ ನಮ್ಮವರಲ್ಲಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಧ್ವನಿ ಹಾಗೂ ಸಂಗೀತ ಶಬ್ದಗಳು ನಮಗೆ ಕೇಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ನಾವು ಮೂಗಿನಿಂದ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದರೂ ನಮ್ಮ ಸೀಳು ನಾಲಿಗೆಯು ಮುಖ್ಯ ಇಂದ್ರಿಯ ಅಂಗವಾಗಿದೆ, ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಂತಿದ್ದರೂ ಎರಡೂ ತುಟಿಗಳು ಸಣ್ಣದಾಗಿ ತೆರೆದಿದ್ದು ಇದರ ಮೂಲಕ ನಾಲಿಗೆ ಹೊರಹಾಕಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಂವೇದನಾ ತರಂಗಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುತ್ತೇವೆ ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಈ ನಾಲಿಗೆ ಸ್ವಾದಿಸುವ ಅಂಗವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ರೆಪ್ಪೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ದುಂಡನೆಯ ಕಣ್ಣುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆಳುವಾದ ಪಾರದರ್ಶಕ ಹುರುಪೆಯಿದೆ ನಿಮಗೆ ವಿಷ, ವಿಷದ ಹಲ್ಲು, ಕಚ್ಚುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸಂತಾನಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಹೇಳುವೆ.

ನಾಗರಹಾವು

ನಾವು ಇಲಿ, ಹೆಗ್ಗಣ, ಕಪ್ಪೆ, ಪಕ್ಷಿ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಿಗಳ ಮೊಟ್ಟೆ ಹಾಗೂ ಮರಿ, ಸಣ್ಣ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಆಹಾರವಾಗಿ ಭಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲವು ಸಲ ಇತರ ಜಾತಿಯ ಹಾವುಗಳನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸಿ "ಸ್ವಜಾತಿ ಭಕ್ಷಣೆ" ಮಾಡುವುದೂ ಇದೆ. ನಿಮಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತೇ? ಒಂದು ಜೋಡಿ ಇಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 880 ಮರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ರೈತರಿಗೆ ಉಪದ್ರವಿಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನಾವು ಇವುಗಳನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಜೈವಿಕ ನಿಯಂತ್ರಕಗಳಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಪ್ರಕೃತಿಯ ಆಹಾರ ಸರಪಳಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಕೊಂಡಿಯಾದ ನಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ಚರ್ಮ, ಔಷಧಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಲ್ಲುವುದಲ್ಲದೇ ಅನೇಕ ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಕೊಂದು ವಿನಾಶದ ಅಂಚೆಗೆ ತಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅಂದ ಹಾಗೆ ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆ ಅಂದಕೂಡಲೇ ನೆನಪಾಯಿತು ನೋಡಿ ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಿಯಾದ "ಮಣ್ಣುಮುಕ್ಕ ಹಾವು (ಇರ್ತಲೆಹಾವು)" ಗಳ ಅಕ್ರಮ ಮಾರಟ, ಈ ಹಾವು ಮೂರುವರೆ ಕೆ.ಜಿ. ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ತೊಕವಿದ್ದರೆ ಅದು "ಮಾಣಿಕ್ಯ" ವಿಸರ್ಜಿಸುತ್ತದೆ ಎಂತಲೂ, ಮನೆ ಕಟ್ಟುವ ಮುನ್ನ ಅಡಿಪಾಯ ಹಾಕುವಾಗ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಹೂತು ಮನೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದರೆ ಅಂತಹ ನಿವೇಶನಗಳಿಗೆ ಮಾಟ ಮಂತ್ರ ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಎಂಥಾ ಮೌಢ್ಯ ನೋಡಿ! ಮುಗ್ಧ ಸಾಧು ಗುಣದ ಈ ನಮ್ಮ ಕುಲದ ಜೀವಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ನಮಗೆಲ್ಲ ಖೇದವೆನಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಮರದ ಹಾವು

ನಮ್ಮವರ ಕುರಿತು ಕಾನೂನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಗೊತ್ತೇ ? ಭಾರತದ ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯ್ದೆ 1972 ರಂತೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಭೇದದವರು ರಕ್ಷಿತ ಉರಗಗಳೆಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ವನ್ಯಜೀವಿ ಕಾನೂನು ಪರಿಧಿಯ ಶೆಡ್ಯೂಲ್ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಹೆಬ್ಬಾವು (Indian Rock Python), ರೆಟಿಕ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಹೆಬ್ಬಾವು (Reticulated Python) ಹಾಗೂ ಮೊಟ್ಟೆ ಭಕ್ಷಕಹಾವು (Indian Egg Eater) ಗಳಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನದ ಆದ್ಯತೆಗೊಳಪಟ್ಟು ವಿನಾಶದಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದಗಳಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಶೆಡ್ಯೂಲ್ 2 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಕೇರೆಹಾವು (Indian Rat Snake), ಆಲಿವ್ ನೀರುಹಾವು (Olive Keel Back), ನಾಗರಹಾವು (Spectacled Cobra And Monocled Cobra), ಕಾಳಿಂಗ ಸರ್ಪ (King Cobra), ಕನ್ನಡಿಹಾವು (Russell's Viper), ನೀರುಹಾವು (Checkered Keel Back), ನಾಯಿಮುಖದ ನೀರುಹಾವುಗಳನ್ನು (Dog Faced Water Snake) ಸೇರಿಸಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಕಠಿಣ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮವರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದು ಕೊಲ್ಲುವುದು, ರಫ್ತು ಮಾಡುವುದು ಮುಂತಾದ ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ 1 ರಿಂದ 6 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಂಡ ವಿಧಿಸುವ ಕಾನೂನು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ನಮ್ಮವರ ಸಂತತಿ ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಕ್ರೂರತನದಿಂದ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಯಾವ ಶಿಕ್ಷೆಯೂ ನಿಮಗೆ ಕಡಿಮೆಯೇ ಸರಿ! ಹಾಗಾಗಿ ನಿಮ್ಮಂತೆಯೇ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಭಾಗವಾಗಿರುವ ನಮ್ಮನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಕಾನೂನನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

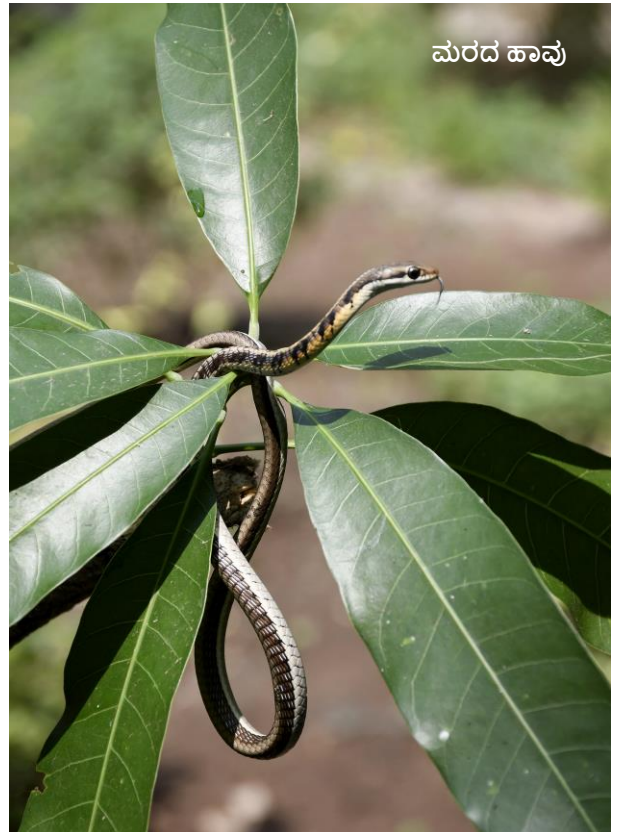
ನಮ್ಮ ಸಂತತಿಗಳು ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಕೆಲ ಉರಗ ಪ್ರೇಮಿಗಳು 1967 ರಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಕ್ ಫಾರ್ಮ ರಚಿಸಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಅಭಿಯಾನ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರಾದರೂ 1970 ಜುಲೈ 16 ರಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರಾಕ್ ಬ್ಯಾಂಡ್ ರಾಮೋನ್ರ ಒಂದು ಹಾಡಿನ ಮೂಲಕ ಉರಗವನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸುತ್ತಾ “ವಿಶ್ವ ಉರಗ ದಿನ” ವನ್ನು ಆರಂಭಗೊಳಿಸಿದರು. ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ನಮ್ಮ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವ ದಿನವಾಗಿದ್ದು ಅಂತಹ ಮಹತ್ವ ಪಡೆಯದೇ ಇರುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಖೇದವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೇರೆ ಹಾವು

ಹಸಿರು ಬೆನ್ನೇಣು ಹಾವು

ಮರದ ಹಾವು

ನಮ್ಮ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಒಂದು ದಿನವಿದೆ, ಈ ದಿನವಾದರೂ ನಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಮುಂದೆ ಬನ್ನಿ, ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣನ್ನು ತೆರಸಲೆಂದೆ ವಚನಕಾರರು “ಕಲ್ಲ ನಾಗರ ಕಂಡರೇ ಕೈ ಮುಗಿವರು, ದಿಟ ನಾಗರ ಕಂಡರೇ ಕಲ್ಲೆಸೆವರು” ಎಂದು ರೀಕಿಸುತ್ತ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿದರೂ ಸಹ ನೀವು ನಾಗರ ಪಂಚಮಿ ಹಬ್ಬ ಬಂತೆಂದರೆ ಹುತ್ತಕ್ಕೆ ಹಾಲೆರೆದು ಹುತ್ತ ಕರಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ವಾಸಕ್ಕೂ ಸಂಚಕಾರ ತರುತ್ತೀರಲ್ಲಾ ಇದು ಯಾವ ಸೀಮೆಯ ನ್ಯಾಯ? ಈ ನಿಸರ್ಗದ ಸಮಸ್ತ ಜೀವಿಗಳು ಒಂದನ್ನೊಂದು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಪ್ರಕೃತಿಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಆದರೆ ಜೀವರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಯೆನಿಸಿಕೊಂಡ ಮಾನವರಾದ ನೀವು ಮಾತ್ರ ನಿಸರ್ಗದ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಇಂತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ದುರಂತಕ್ಕೆ ಅಹ್ವಾನವಿತ್ತಂತೆಯೇ ಸರಿ. ಇನ್ನೂ ಈ ದಿನದಿಂದಾದರೂ ನಮ್ಮ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅಣಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪರಿಸರದ ಆಹಾರ ಸರಪಳಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಜೀವಿಗಳು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯಕುಲಕ್ಕೂ ಆಪತ್ತು ಬರುವುದು ಕಟ್ಟಿಟ್ಟ ಬುತ್ತಿ. ನಾವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸುಖಾಸುಮ್ಮನೆ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಕಚ್ಚಿ ಸಾಯಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲವಾದರೂ ನೀವು ನಮ್ಮ ತಂಟೆಗೆ ಬಂದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ, ಎಚ್ಚರ ತಿಳಿಯಿರಿ!

ದಯಮಾಡಿ ಈ ಸ್ವಚ್ಛಂದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸಲು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಡಿ. ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಈ ಭೂಮಿ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಸಂತಂತಿಯ ವಿನಾಶದಿಂದ ಪರಿಸರದ ಆಹಾರ ಸರಪಳಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಕು ಉಂಟಾಗಿ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಏರುಪೇರು ಸಂಭವಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನೂ ಜೊತೆಗೆ ಪರಿಸರವನ್ನೂ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ. ಇದು ವಿಶ್ವ ಉರಗ (ಸರ್ಪ) ದಿನದ ಮನವಿ.

ನಾಗರಹಾವು

ಚಿತ್ರ-ಲೇಖನ

ಶಶಿಧರಸ್ವಾಮಿ ಆರ್. ಹಿರೇಮಠ

ವನದಾಳದ ಮಾತು

ಪ್ರಕಾಶ್ ಹೊನ್ನಕೋರವರು ಮೂಲತಃ ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಡಚಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರು. ಕಳೆದ ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಿಶೇಷ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ದಳ ಬಂಡೀಪುರ ಹಾಗೂ ನಾಗರಹೋಳೆ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ರಕ್ಷಕರಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇಲಾಖಾ ಶ್ವಾನವಾದ ರಾಣಾನನ್ನು ಇವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಡು ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರವಾದ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಡಿನ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಕತೆಯಾಗಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕಗ್ಗತ್ತಲ ಕಾಪಾಡ್ಲಿ ಕಾಡಾನೆಯಿರಿಸಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಕತೆ

ಸುಮಾರು 4 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ಘಟನೆ ಇದು, ನಾನು ಆಗ ತಾನೆ ನನ್ನ ವೃತ್ತಿ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಾಗರಹೋಳೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನದ ವೀರನಹೊಸಳ್ಳಿ ವಲಯದ ಕಳ್ಳಬೇಟೆ ತಡೆ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೆ. ಆಗ ನನಗೆ ಸುಮಾರು 20 ವರ್ಷ. ನಾನು ವಾಸ ಮಾಡುವ ಕಳ್ಳ ಬೇಟೆ ತಡೆ ಶಿಬಿರವು ಕಾಡಂಚಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿತ್ತು. ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಲಕ್ಷ್ಮಣತೀರ್ಥ ನದಿ ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ನೀರು ಹರಿಯುವ ಸುಮಧುರವಾದ ಸದ್ದು ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಂಪಿಗೆ ಸದಾ ಕೇಳುತ್ತಿತ್ತು ಆಗಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಡಾನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಬರುತ್ತಿದ್ದವು. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಜಿಂಕೆ, ಆನೆ, ಕಾಡೆಮ್ಮೆ, ಚಿರತೆ, ನಾಗರಹಾವು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರಿಂದ ತುಂಬಾ ಖುಷಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ಇಂತಹ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಖುಷಿ ಒಂದು ಕಡೆಯಾದರೆ ಕಗ್ಗತ್ತಲ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಡಿನಿಂದ ಭಯಪಡಿಸುವ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಶಬ್ದಗಳು, ದಟ್ಟಡವಿಯಿಂದ ಹೊಮ್ಮುವ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಕಲರವ, ದೂರದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಫೀಳಿಡುವ ಆನೆಗಳು, ಜೋರಾಗಿ ಕೂಗುವ ಜಿಂಕೆಗಳು, ಅಬ್ಬಾ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿ ಯಾಕಾದ್ರೂ ಬಂದೆನಪ್ಪಾ ಈ ಕಾಡು ಕಾಯೋ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅನ್ನೋ ಭಾವ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ.

ನಮ್ಮ ಕಳ್ಳ ತಡೆ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 8 ಜನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು, ಅದರಲ್ಲಿ ನಾವು 4 ಜನ ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರ್ಪಡೆ ಗೊಂಡವರಾಗಿದ್ದೆವು. (ನಾನು, ಸಂಜಯ್, ಲಕ್ಷ್ಮಿಕಾಂತ್, ಪುನೀತ್) ಆ ಕ್ಯಾಂಪಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯ ಎಂಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇದ್ದ. ನೋಡಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಿಡ್ಡ, ತುಂಬಾ ಸೊಗಸಾಗಿ ಶನಿ ಮಹಾತ್ಮೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೂ ಜಾನಪದ

ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನ ಮನೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಂಪಿನಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲೇ ಇತ್ತು. ಇದಲ್ಲದೆ ಬಸಯ್ಯ ಎಂಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಮೀಪದ ನಗರದಿಂದ ವಾಚರ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಕವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ. ಇವನಿಗೆ ಕಾಡಿನ ಅನುಭವ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಇತ್ತು, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಕುಶಾಲ ಅಂತ ಇದ್ದ, ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ರೀತಿಯ ನಶೆಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದ. ಚೆನ್ನಯ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಶಾಲ ಇಬ್ಬರೂ ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಡುಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಮತ್ತು ಕಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರವಾದ ಅನುಭವ ಇತ್ತು. ಇವರಿಬ್ಬರ ಜೊತೆ ಯಾವಾಗಬೇಕಾದರೂ ಕಾಡು ಸುತ್ತಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಇವರ ಜೊತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಲಿಗೆಯಿಂದಲೇ ಇದ್ದೆ. ಇದೆ ಕ್ಯಾಂಪಿನಲ್ಲಿ ಗಾರ್ಡ್ ಆಗಿ ಮಂಜು ಅಂತ ನಮ್ಮ ಸೀನಿಯರ್ ಒಬ್ಬರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇನ್ನು ನನ್ನ ಜೊತೆ ಸಂಜಯ್, ಲಕ್ಷ್ಮಿಕಾಂತ್, ಪುನೀತ್ ಇದ್ದರು. ಮುಂಜಾನೆ ಇಂದ ಸಂಜೆವರೆಗೂ ಕಾಡು ಸುತ್ತುವುದೇ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ. ಕಾಡಲ್ಲಿ ಇರುವ ಜೇನು, ಗೆಡ್ಡೆ ತಿಂದೇ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಹೊಟ್ಟೆತುಂಬಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಮೇಲೆ ವಾರದಲ್ಲಿ 3 ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಡ್ಯೂಟಿ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು. ನಾವೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಎರಡು ಗುಂಪಾಗಿದ್ದೆವು ಒಂದುದಿನ ನನ್ನ ಡ್ಯೂಟಿ ಇದ್ದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ದಿನ ಬೇರೆಯವರದು.

ಹೀಗೆ ರಾತ್ರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರ ಉದ್ದೇಶ ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಆನೆಗಳು ಕಾಡಿನಿಂದ ಹೊಲಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಫಸಲನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ರಾತ್ರಿ ಕೆಲಸ ಆರಂಭ ಆಗೋದು ಸುಮಾರು 8 ಗಂಟೆ ಇಂದ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ 4 ಗಂಟೆವರೆಗೂ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಾಡಾನೆಗಳು ಹೊಲಗಳಿಗೆ ಬರುವುದನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ರಾತ್ರಿ ತಡೆಗಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದೆವು ಹೀಗೆ ಕಳ್ಳ ತಡೆ ಶಿಬಿರದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವಾಗ ನಡೆದ ಘಟನೆಯೇ ಕಗ್ಗತ್ತಲೇ ಕಾಡಿನೊಳಗೆ ಕಾಡಾನೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಕಥೆ.

ಎಲ್ಲ ದಿನದ ಹಾಗೆ ಅದು ಒಂದು ದಿನ, ಆದರೆ ಅವತ್ತು ರಾತ್ರಿ ನಡೆದ ಘಟನೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತೆ ಅಂದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯಿಂದ ಸಂಜೆಯವರೆಗೂ ಕಾಡನ್ನು ಸುತ್ತಿ ವಾಪಸ್ ಕ್ಯಾಂಪಿಗೆ ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸುಮಾರು ಸಂಜೆ 4 ಗಂಟೆ ಆಗಿತ್ತು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದೇನೋ ಖುಷಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಚೆನ್ನಯ್ಯ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡುತ್ತ ನಮಗೆ ಬ್ಲಾಕ್ ಟೀ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಟೀ ಕುಡಿದು ಆ ದಿನ ಕಾಡಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೆವು. ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ ಇವತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಡ್ಯೂಟಿ ಯಾರದ್ದಿದೆ ಅಂತ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ನಮ್ಮ ತಂಡದ್ದು ರಾತ್ರಿಪಾಳಿ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾನು, ಮಂಜು, ಬಸಯ್ಯ, ಚೆನ್ನಯ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಜು ಇದ್ದೆವು. ಅವತ್ತು ನಾವು ಆ ಕ್ಯಾಂಪಲ್ಲಿ ಇರೋವರೆಗೂ ಸಂಜೆ 5 ಗಂಟೆಗೆ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಡೋ ಒಂದು ಅಭ್ಯಾಸ ಇತ್ತು, ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಡಿ ಬಸವಳಿದಿದ್ದ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹಾಗೆ ಹರಟೆ ಹೊಡಿಯುತ್ತ ಕುಳಿತುಕೊಂಡೆವು. ಅನಂತರ ಸುಮಾರು 7 ಗಂಟೆ ವೇಳೆಗೆ ಅಡುಗೆ ಮಾಡೋಕೆ ಶುರುಮಾಡದೆವು. ಅಡುಗೆ ಮಾಡೋವಾಗ ನಮ್ಮ ಕೆಲ್ಸ ಅಂದ್ರೆ ಚೆನ್ನಯ್ಯ ಮತ್ತು ಬಸಯ್ಯನಿಗೆ ಅಡುಗೆ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡೋದು. ಅಡುಗೆ ಮುಗಿಯುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ 7 ಗಂಟೆ 45 ನಿಮಿಷ ಆಗಿತ್ತು. ಆಮೇಲೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಉಟ ಮಾಡಿ ಸುಮಾರು 8 ಗಂಟೆಗೆ ರಾತ್ರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಅಣಿಯಾದೆವು.

8.30 ರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಪಾಳಿಯವರಾದ ನಾವು ಐದು ಜನ ರಾತ್ರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಳಸುವ ಟಾರ್ಚ್, ಬಂದೂಕು ಮತ್ತು ಪಟಾಕಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಕಾಡಂಚಿನ ಸುತ್ತಲೂ ತುಂಬಾ ಹುಷಾರಾಗಿ ನಡಿಯುತ್ತಾ ಸಾಗಿದ್ದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟ ಪಡ್ತೀನಿ, ನಾವು ಕೆಲ್ಸ ಮಾಡ್ತಾ ಇರೋದು ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದು ತುಂಬಾ ಕಾಡಾನೆಗಳು, ಚಿರತೆಗಳು, ಹುಲಿಗಳು, ಕರಡಿಗಳು, ಹಾವುಗಳು ವಾಸ ಮಾಡುವ ಪ್ರದೇಶ.

ನಾವು ಕೆಲ್ಸ ಮಾಡೋ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಡೆಯಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಅನ್ನೋದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕೆಲ್ಸ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ವಾಪಸ್ ಕ್ಯಾಂಪಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಅನ್ನೋದು ಖಾತರಿ

ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಲ್ಲದೆ ನಾವು ಕೆಲ್ಸ ಮಾಡೋದು ಕಾಲ್ನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ನೋದನ್ನ ಮರೆಯಬಾರದು. ಹೀಗೆ ಸುಮಾರು 4 ಕಿ. ಮೀ ನಡೀತಾ ಬರುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಕಾಡಿನ ಮತ್ತೊಂದು ಚಿತ್ರಣ ನಮಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು.

ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಕಾಡು ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹಸಿರಿನಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತ ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಆಭರಣಗಳಂತೆ ತೊಟ್ಟು ಮದ್ದೆ ಹುಡುಗಿ ಹಾಗೆ ಕಂಡ್ರೆ, ಅದೇ ರಾತ್ರಿ ಎತ್ತರದ ಮರಗಳು ಗಾಳಿಗೆ ಸೊಂಯ್ ಎಂದು ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತ ಗಿಡದ ಮೇಲಿರುವ ಹುಳುಗಳು ಕಿರ್ ಕಿರ್ ಅಂತ ತಮ್ಮದೇ ನಾದ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ರೆ ಬೆಚ್ಚಿ ಬೀಳುವುದು ಒಂದೇ ಬಾಕಿ, ಇನ್ನು ಪಕ್ಷಿಗಳಂತೂ ಯಾರೋ ಸಾವನಪ್ಪಿದಾಗ ನುಡಿಸುವ ಶೋಕ ಗೀತೆಯಂತೆ ತಮ್ಮದೇ ಶಬ್ದವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ, ಅದೆಲ್ಲೋ ದೂರದಲ್ಲಿ ಕಾಡು ನಾಯಿಗಳು ಜಗಳವಾಡುತ್ತ ಕರ್ಣ ಕರ್ಣವಾಗಿ ಅರಚುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಬಿದಿರುಗಳ ಮೆಳೆಗಳಿಂದ ದೊಪ್ಪನೆ ಹಾದು ಹೋಗುವ ಗಾಳಿ ಯಾವೋ ರಾಕ್ಷಸ ತನ್ನ ಮಡದಿಯನ್ನು ಓಲೈಸಲು ಮಾಡುವ ನೃತ್ಯದಂತೆ ಕೇಳುತ್ತೆ. ನಾನಿಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಕಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಬಹುದೆ ಹೊರತು ಅದರ ಕರಾಳತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳೋಕೆ ಆಗಲ್ಲ. ಅದನ್ನ ನೀವು ಅನುಭವಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರವೇ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು. ಹೀಗೆ ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸುತ್ತ ಮುಂದೆ ಸಾಗ್ತಾ ಇರಬೇಕಾದ್ರೆ ತುಂಬಾ ಕತ್ತಲು ಆವರಿಸಿತ್ತು. ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ಮುಗಿದು ಮೂರು ದಿನ ಆಗಿತ್ತು ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಬರಿ ಕತ್ತಲು. ಮುಂದೆ ಚೆನ್ನಯ್ಯ ಮಾತ್ರ ಯಾವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಬ್ಯಾಟರಿಯ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗ್ತಾ ಇದ್ದ. ನಾವು ಮಾತ್ರ ಅವನ ಬೆಂಬಲಿಗರಂತೆ ಹಿಂದೆ ನಡೀತಾ ಇದ್ದೆ. ಚೆನ್ನಯ್ಯ ಬಿಡೋ ಬ್ಯಾಟರಿಯ ಬೆಳಕಿಗೆ ಜಿಂಕೆಗಳ ಕಣ್ಣುಗಳು ಮೈಸೂರು ಅರಮನೆಗೆ ಮಾಡಿರುವ ವಿದ್ಯುತ್ ದೀಪದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೆ ಕಾಣ್ತಾ ಇತ್ತು. ಹಾಗೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು 2 ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ದಾಟಿಬಹುದು, ಕಾಡಿನ ಬದಿಯಿಂದ ಚಂಗನೆ ಒಂದು ಜಿಂಕೆ ನಮ್ಮಿಂದ ಮುಂದೆ ಹಾರಿ ಹೋಯಿತು, ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ನನ್ನ ಜೀವ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಯಾಕಂದ್ರೆ ಆ ನಡು ರಾತ್ರಿ ಕಗ್ಗತ್ತಲ ಕಾಡಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ನರ ಪಿಳ್ಳೆಯೂ ಇರ್ಲಿಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲೋ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿ ಯಮಲೋಕದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ ಅನ್ನೋ ಹಾಗೆ ಭಯ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಯೋಚನೆಗಳು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನ ಹಾದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗಾಗಲೇ ನನ್ನ ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಕಾಡಾನೆಗಳು ಹಾದು ಹೋಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಿ ಕಾಯುವ ಸ್ಥಳ ಸಮೀಪಿಸ್ತಾ ಇದ್ದೀವಿ ಎಂದು ಚೆನ್ನಯ್ಯ ಹೇಳಿದ. ಆಮೇಲೆಯೇ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಧೈರ್ಯ ಬಂದಿದ್ದು. ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗಾಗಲೇ ಸಮಯ ನಡುರಾತ್ರಿ 12 ಗಂಟೆ.

ಮುಂದುವರಿಯುವುದು...

ಪ್ರಕಾಶ್ ಹೊನ್ನಕೋರೆ

ಬಂಡೀಪುರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ

ಕಟ್ಟುಹಾವಿನ ಕಡಿತದ ನಂತರ ಬದುಕುಳಿದ ಗ್ಯಾನೇಶ್ವರಿ

ಭಾನುವಾರ 6 ಜುಲೈ 2014ರ ರಾತ್ರಿ ಮೊಬೈಲ್ ಫೊನ್ ರಿಂಗಣಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿತು. ಅತ್ತಕಡೆಯಿಂದ ಡಾ.ಸಿಜ್ಜಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಅವರು ಪಿಥೊರ (ಚಿತ್ತಿಸಗಡ) ವೈದ್ಯರಾಗಿದ್ದು ಸಂತಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಸನ್ಯಾಸಿನಿ.

ಪಿಥೊರದಲ್ಲಿ ಈ ಮಿಷನರಿಗಳು ಒಂದು ಶಾಲೆ ಹಾಗೂ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. 100 ಕಿಮಿ ದೂರದ ರಾಯಪುರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇದೆ. ಮಿಷನರಿಗಳ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯವಿದ್ದರೂ ಸುತ್ತ ಇರುವ ಹಳ್ಳಿಗರ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಹಾವು ಕಡಿತದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿದ ಕೈ ಎನ್ನಬಹುದು. ಆ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11.30ರ ಸುಮಾರಿಗೆ ಗ್ಯಾನೇಶ್ವರಿ ಎಂಬ 25 ವರ್ಷದ ಮಹಿಳೆ ಕಟ್ಟುಹಾವಿನ ಕಡಿತಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸೇರಿದ್ದಳು. 4 ಹಾಗೂ 2 ವರ್ಷದ ಎರಡು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದ ವಿಧವೆ ಅಕೆ. ಮಿಷನರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿಂದ 12 ಕಿಮಿ ದೂರವಿರುವ ಪಟೆವಾ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ರುಲಪ್ ಹಳ್ಳಿಯ ನಿವಾಸಿ. ಆಕೆಯ ತಂದೆ ಅವಳನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ತಂದು ಸೇರಿಸಿದ್ದ.

ಗ್ಯಾನೇಶ್ವರಿಯ ದೇಹದ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು (ಉಸಿರಾಟ, ರಕ್ತ ಸಂಚಲನೆ) ವೇಗವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಹಾವಿನ ವಿಷ ಏರಿಕೆಯ ಎಲ್ಲ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಇದ್ದು ಆಕೆಗೆ ಕೃತಕ ಉಸಿರಾಟದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇತ್ತು. ಮಿಷನರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸಕ ಅಂಬು ಚೇಲ (ಚಿತ್ರನೋಡಿ) ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಿತು ಹಾಗೂ ತುರ್ತು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು, ವೈದ್ಯ ಸಹಾಯಕರು ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಇದ್ದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವಷ್ಟು ಸಮಯ ಅಂಬು ಚೇಲವನ್ನು ಒತ್ತುತ್ತ ಬಿಡುತ್ತ ಕೃತಕವಾಗಿ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಎದೆಗೂಡಿಗೆ ತುಂಬಬೇಕಿತ್ತು.

ರೋಗಿಗಾಗಿರುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ: ಕಟ್ಟುಹಾವಿನ ವಿಷ ತುಂಬಾ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ನ್ಯೂರೊಟಾಕ್ಸಿನ್ ಆಗಿದ್ದು, ದೇಹ ವಿಷದ ಏರಿಕೆಗೆ ತತ್ತರಿಸಿ ಸೆಟೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ತೇಲುಗಣ್ಣು ಹಾಗೂ ಉಸಿರಾಟದ ವೈಫಲ್ಯ ವಿಷ ಏರುವಿಕೆಯ ಮೊದಲ ಲಕ್ಷಣ.

ಗ್ಯಾನೇಶ್ವರಿ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ದಾದಿಯರು ಅಂಬುಚೇಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೃತಕ ಉಸಿರಾಟ ನೀಡಿ ಆಕೆಯ ಜೀವವನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಹೆಣಗುತ್ತಿದ್ದರು. ನಸುಕಾಗುತ್ತಲೇ ಟೀಂ ಇಂಡಿಯನ್ ಸ್ನೇಕ್ಸ್ ನ ನುರಿತ ತಜ್ಞ ಕೇರಳದ ಡಾ.ಪಿಳ್ಳೈ ಅವರನ್ನು ಡಾ.ಸಿಜ್ಜಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದಾಗ, ಡಾ.ಪಿಳ್ಳೈ ಅವರು ಮುಕ್ತ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿದರು.

ದಾದಿಯರು ಮತ್ತೆರಡು ಗಂಟೆ ಕೃತಕ ಉಸಿರಾಟ (ಅಂಬೂ ಚೀಲದ ಬಾಯನ್ನು ರೋಗಿಯ ಬಾಯಿಗೆ ಒತ್ತಿ ಹಿಡಿದು, ಅದಕ್ಕಿರುವ ರಬ್ಬರ್ ಚೀಲವನ್ನು ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ 16 ರಿಂದ 20 ಬಾರಿ ಒತ್ತುವುದು) ಹಾಗೂ ಹಾವಿನ ವಿಷದ ಪ್ರತ್ಯಾಷಧ ನೀಡಿದರು (Anti Snake Venom) ಆಕೆಯ ಸ್ಥಿತಿ ಸ್ತಬ್ಧವಾಯಿತು (ಅಂದರೆ ಏನೂ ಪೂರಕ ಯಾ ಮಾರಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಿತಿ). ಡಾ.ಪಿಳ್ಳೈ ಅವರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾವಿನ ಕಡಿತದ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ತಜ್ಞ ಡಾ.ಹಿಮ್ಮತ್ ಬಾವಸ್ಕರ್ ರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ಡಾ.ಸಿಜ್ಜಿಯವರಿಗೆ ಮುಂದಿನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ, ಸಲಹೆ, ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದರು. ಡಾ.ಹಿಮ್ಮತ್ ಬಾವಸ್ಕರ್ ಅವರು ವಿಷದಿಂದ ಸೆಟೆದ ದೇಹ ಮತ್ತೆ ಸಹಜಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮರಳಲು ಪೂರಕವಾದ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲರ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಗ್ಯಾನೇಶ್ವರಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸಹಜ ಸ್ಥಿತಿಯತ್ತ ಮರಳಲಾರಂಭಿಸಿದಳು ಹಾಗೂ ಮುಂದಿನ 24 ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾದಳು.

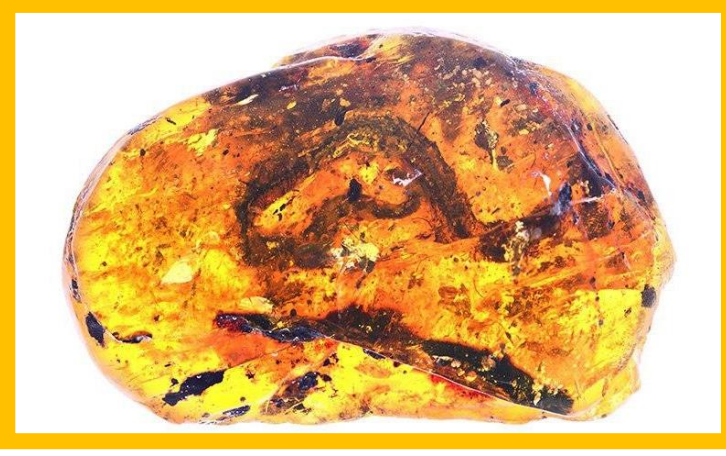
ಆಕೆಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿ ಕೈಜಾರಿ ಹೋಗಬಾರದೆಂದು ತೀವ್ರನಿಗಾವಹಿಸಿ ನೋಡಿಕೊಂಡೆವು. 15cc ಹಾವಿನ ವಿಷದ ಪ್ರತ್ಯಾಷಧ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಪೂರಕ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆವು. ಇದಿಷ್ಟು ಕತೆಯ ಅರ್ಧಭಾಗ, ಕತೆಯ ಇನ್ನರ್ಧ ಭಾಗಹಾವಿನದ್ದೆ. ಗ್ಯಾನೇಶ್ವರಿಯ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗದವರು ಹಾವನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಂದಿದ್ದರು. ಟೀಂ ಇಂಡಿಯನ್ ಸ್ನೇಕ್ಸ್ ಅದನ್ನು ಸಾಧಾರಣ ಕ ಟ್ಟು ಹಾವೆಂದು ಗುರುತಿಸಿದರು. ಹಾವನ್ನು ತೂತುಗಳಿರುವ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಜಾಡಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಹಾವನ್ನೇನು ಮಾಡುವರೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಡಾ.ಸಿಜ್ಜಿಯವರು ಗ್ಯಾನೇಶ್ವರಿ

ಆರೋಗ್ಯವಂತಳಾದೊಡನೆ ಅದನ್ನು ಕಾಡಿಗೆ ಬಿಡುವರು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಟೀಂ ಇಂಡಿಯನ್ ಸ್ನೇಕ್ಸ್ ರವರು ಹಾವಿಗಾಗಬಹುದಾದ ಒತ್ತಡ ನಿವಾರಿಸಲು ಜಾಡಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರನ್ನು ಹಾಕಲು ಹೇಳಿದರು. ಮಾರನೆ ದಿನ ಅಂದರೆ ಜುಲೈ 8, 2014ರಂದು ಹಾವು ಹಾಗೂ ಗ್ಯಾನೇಶ್ವರಿ ಇಬ್ಬರೂ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದರು.

ಮೂಲ ಲೇಖನ : ಪ್ರಿಯಾಂಕಾ ಕದಮ್

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದ: ಡಾ. ದೀಪಕ್ ಭದ್ರಶೆಟ್ಟಿ

ವಿ. ವಿ. ಅಂಕಣ

99 ಮಿಲಿಯನ್ ವರ್ಷ ಹಳೆಯ ಮಲಿಷಾವು!

ಪಿಳ್ಳೆ(ನನ್ನ ಗೆಳೆಯ) ಸಾಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾನೆ, ಸಮಯ ಮೀರಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಕೇವಲ ಒಂದೇ ನಿಮಿಷ ಹೆಚ್ಚಾದರೂ ಯಾವುದೇ ಸಿನಿಮಾ ಥಿಯೇಟರ್ ಒಳಗೆ ಕಾಲಿಡದ ನಾನು, ಅಂದು ಮಾತ್ರ ಏಕೋ ಕಾಯೋಣವೆನ್ನಿಸಿತು. ಸಿನಿಮಾ ಶುರುವಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇಪ್ಪತ್ತು ನಿಮಿಷ ಹೆಚ್ಚೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟು ತುಂಬಾನೇ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದರಿಂದಲೋ ಏನೋ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋಗಲು ಮನಸ್ಸಾಗಲಿಲ್ಲ ಅನಿಸುತ್ತೆ. ಪಿಳ್ಳೆ ಅಷ್ಟು ಸಮಯ ಕಾಯ್ದು ಲೇಟಾಗಿದ್ದಕ್ಕೆ ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಡುವವನ ಮೇಲೆ ಗೋಣಗಾಡಿಕೊಂಡು ಹೇಗೋ ಟಿಕೆಟ್ ಸಂಪಾದಿಸಿ ರೀವಿಯಿಂದ ನನ್ನೆಡೆಗೆ ಬಂದ. ಅವನು "ಅಲ್ಲವೋ....." ಎಂದು ಕಥೆ ಶುರುಮಾಡುವಷ್ಟರಲ್ಲೇ "ನಡಿ... ನಡಿ... ಈಗಲೇ ಲೇಟ್ ಆಯ್ತು" ಎಂದು ಅವನ ಕೈಲಿದ್ದ ಟಿಕೆಟ್ ಕಸಿದುಕೊಂಡು ಮುನ್ನಡೆದ. ಅವನೂ ಮರು ಮಾತನಾಡದೆ ಹಿಂದೆಯೇ ಬಂದ. ನಾವು ಒಳಗೆ ನಡೆದ ತಕ್ಷಣವೇ ಸಿನಿಮಾ ಕೂಡ ಶುರುವಾಯಿತು. ಅಬ್ಬಾ...ಕಾದಿದ್ದಕ್ಕೂ ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತು ಎಂದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಆಸನಗಳ ಹುಡುಕಾಟಕ್ಕೆ ಇಳಿದೆವು. ಅವಸರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದ್ಯಾವುದೋ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಹುಡುಕಿದರೆ ನಮ್ಮ ಆಸನ ಇನ್ನೊಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಮೊಬೈಲ್ ಬೆಳಕಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಆಸನೀಕರಿಸಿದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಸಿನಿಮಾ ಮುಖ್ಯಭಾಗ ತೆರೆಗಪ್ಪಳಿಸಿದ್ದು ಕಿರು ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು. ಅದಕ್ಕೇಂದೇ ಕಾಣುತ್ತದೆ ನಮ್ಮ ಆಸನಗಳೂ ಮನೆಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಪೊರಕೆ ಇಡುವ ಸ್ಥಳ ಇದ್ದಂತೆ ಇದ್ದರೂ ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳ ವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನಿಂದಲೂ ನನ್ನ ಎಲ್ಲ ಉಹಗಳಿಗೆ, ಮನರಂಜನೆಗಳಿಗೆ ಒಗ್ಗುವ ಚಿತ್ರ "ಜುರಸಿಕ್ ಪಾರ್ಕ್" 2018ನೇ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಇದೂ ಸಹ ಗಣನೆಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಸಿನೆಮಾದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಸಹ ಎಂದಿನಂತೆ ಬೃಹತ್ತಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದವು. ಆದರೆ ನಾನು ಗಮನಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಸಿನಿಮಾ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ಈಗ ನೋಡಲು ಸಿಗುವ ವನ್ಯ ಮೃಗಗಳು ಗೋಚರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೇ ಆದರೂ ಅದು ಸಿನಿಮಾ ಅಲ್ಲವೇ? ಎಷ್ಟು ತಾನೇ ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕಾದೀತು? ಎಂಬ ವಾಕ್ಯಗಳು ನನ್ನಲ್ಲೇ ಮೂಡಿ ನನ್ನ ನಿರೀಕ್ಷೆಗೆ ಸಮಾಧಾನದ ಗೋಡೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದವು. ನನ್ನ ಈ ನಿರೀಕ್ಷೆಗೂ

ಕಾರಣವಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಸಿಗುವ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಡೈನೋಸಾರ್ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಉಳಿದು ಬಂದಿವೆ(ದೇಹದ ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ರಚನೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಿನ್ನವಾಗಿರಬಹುದು). ಆದರೆ ಅಂತಹ ನಿದರ್ಶನಗಳು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆಯೇ ಇವೆ ಎಂಬುದು ವಾಸ್ತವ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮೊಸಳೆ, ಹಾವು, ಜಿರಲೆ, ಜೇನು ಹುಳು ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ತಮ್ಮ ವಂಶವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ.

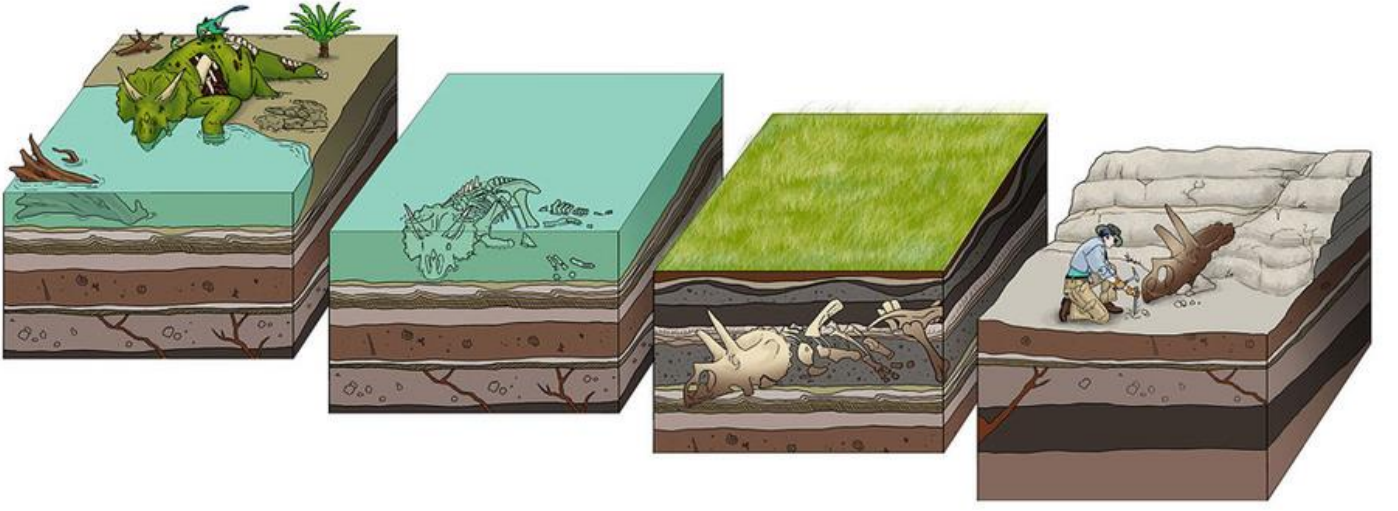
ಮೊಸಳೆಯನೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಡೈನೋಸಾರ್ ನಂತೆಯೇ ಇದೆ, ಜಿರಲೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹೊಡೆದರು ಈಗಲೂ ಸರಾಗವಾಗಿ ಸಾಯದು, ಹಾಗಾಗಿ ಇದು ಇರಬಹುದು. ಜೇನು ಹುಳುಗಳಂತಹ ಪರಾಗ ಸ್ಪರ್ಶಕಗಳು ಇದ್ದದ್ದರಿಂದಲೇ ಈಗಲೂ ನಮಗೆ ಹೂ ಬಿಡುವ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಸಿಗುವುದು. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಹಾವು ಹೇಗೆ ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿದೆ ಎಂಬ ಅನುಮಾನದ ಚಿಟ್ಟೆ ನಿಮ್ಮ ತಲೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ತಿರುಗಿರಬಹುದು. ನನಗೂ ಸಹ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಷಯ ತಿಳಿಯುವವರೆಗೆ ಆ ಚಿಟ್ಟೆ ನನ್ನ ತಲೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ಸುತ್ತಿದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಪುರಾವೆಯು ಇದೆ. ಮಯನ್ಮಾರ್ ನಲ್ಲಿ ದೊರಕಿರುವ ಒಂದು ಪಳೆಯುಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮರಿ ಹಾವಿನ ಅವಶೇಷಗಳು ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. 99 ಮಿಲಿಯನ್ ವರ್ಷಗಳ ಹಳೆಯ 'ಕ್ರಿಟೇಶಿಯಸ್ ಪೀರಿಯಡ್' ಎಂಬ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಈ ಹಾವು ಪಳೆಯುಳಿಕೆಯಾಗಿರುವುದೆಂದು ಹಾಗೂ ಆಗ ಇಲ್ಲಿ ಡೈನೋಸಾರ್ ಹೋಲುವ ಜೀವಿಗಳು ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ತಾಣವಾಗಿತ್ತೆಂದು ನಮ್ಮ ಸಂಶೋಧನೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಹಾವು 'ಕ್ಸಿಯೋಫಿಸ್ ಮ್ಯಾನ್ಮಾರೇನ್ಸಿಸ್ (Xiaophis myanmarensis) ಹಾವಿನ ಜಾತಿಯಾಗಿದ್ದು ನಿಯೊನೇಟಲ್

ಸ್ನೇಕ್ಸ್ (neonatal snakes) ಎಂಬ ಹಾವುಗಳ ಜಾತಿಗೆ ಹತ್ತಿರವೆಂದೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಉಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳ ಸಣ್ಣ ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಬಲಿಯದ ಮೂಳೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇದು ಮರಿ ಹಾವೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಸಂಬೋಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪಳೆಯುಳಿಕೆಯೆಂದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಕೋಟಿ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲೊಂದು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷ ಕೆಲವು ಮಣ್ಣಿನ ಪದರಗಳ ನಡುವೆಯೋ, ಮರದ ಜೀವರಸದಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿ ಜೀವವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಬದುಕಿ ಪಳೆಯುಳಿಕೆ (ಹಳೆಯ ಉಳಿಕೆ)ಯಾಗಿ ನಮಗೆ ಅಂದಿನ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸುವ ದೇವ ಕಿಂಕರನೆ ಸರಿ. 20 ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹಾವುಗಳ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಯು ಕಂಡಿತೆಂದರೆ ಅದು ಒಂದು ಅಪರೂಪದ ದೃಶ್ಯವಾಗಿತ್ತು(ಹಾವುಗಳ ಪಳೆಯುಳಿಕೆ ಬೇರೆ ಜೀವಿಗಳ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಿಂತ ಅಷ್ಟು ವಿರಳವಾಗಿತ್ತು). ಆದರಲ್ಲೂ ಇಷ್ಟು ಸಣ್ಣ, ಕೇವಲ 8 ಸೆ ಮೀ ಉದ್ದವಿರುವ ಈ ಹಾವು ಪಳೆಯುಳಿಕೆಯಾಗಿರುವುದು ಸೋಜಿಗ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ, ಈ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಯು ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಿಗುವ ಸಂಚಿತ ಶಿಲೆಯ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಯ ಹಾಗಲ್ಲದೆ, ಅದೃಷ್ಟಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಮರದಲ್ಲಿ ಸುರಿಯುವ ಸಸ್ಯರಸದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಯೊಂದು ಸಿಲುಕಿ ಸಾವಿರಾರು ವರುಷ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಯಂತೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ್ದರಿಂದ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಕ್ಯಾಡ್‌ವೆಲ್(ಕೆನಡಾ ದ ಆಲ್ಬರ್ಟಾವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪುರಾತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ).

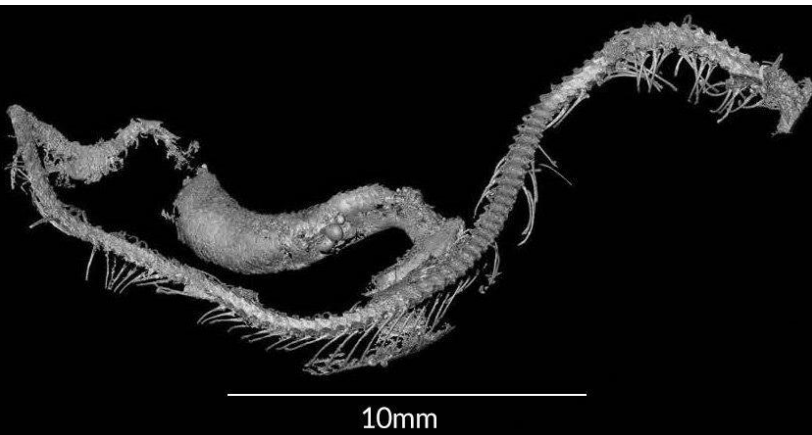

ಇದೇ ಇಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಗಾತ್ರದ ಹಾವು ಸಂಚಿತ ಶಿಲೆಗಳಾಗುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಒತ್ತಡ - ತಾಪಗಳಿಗೆ ದೇಹದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳು ಛಿದ್ರವಾಗಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದೂ

ಸೇರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದರ ದುರಾದೃಷ್ಟವೋ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟವೋ, ಅದು ಮರದಲ್ಲಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವ ಸಸ್ಯರಸ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿ ತನ್ನ 3ಡಿ ದೇಹವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಈ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಯು ಕೆಲವು ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು ಈ ಬಗೆಯ ಹಾವುಗಳು ಕೋಟ್ಯಂತರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿನ ಮರಗಳ ಕೊಂಬೆಗಳ ಮೇಲೆ ನೇತಾಡುತ್ತಿದ್ದವು ಎಂದು ನಿದರ್ಶಿಸುತ್ತವೆ. ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ನಿಸರ್ಗದ ಸೋಜಿಗಗಳು ನಾವು ಹುಡುಕಲೆಂದೇ ಏನೋ ಕಣ್ಣಾ ಮುಚ್ಚಾಲೆಯಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಮನದಲ್ಲಿ ಸುಳಿದಾಡುತ್ತದೆ.

- ಜೈ ಕುಮಾರ್ .ಆರ್

WCG, ಬೆಂಗಳೂರು

ಅನ್ನದಾತ-ಪ್ರಾಣದಾತ

ಅನ್ನದಾತನಿವನು ಪುಣ್ಯದಾತಾನು
ಮಳೆ ಬಿಸಿಲೆಂಬದೆ ದುಡಿಯುವನು
ಭೂ ತಾಯಿ ಒಡಲ ತುಂಬಿಸುವವನು
ಚಿನ್ನದಂತಹ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವವನು.

ಮೋಜು ನಾಜೂಕು ತಿಳಿಯದವನು
ತನ್ನ ತನವನೆಂದೂ ಬಿಡದವನಿವನು
ಇತರರ ಮುಂದೆ ತಲೆಬಾಗದವನು
ದರ್ಪವ ತೋರನು ದುಡಿವವನೆಂದು

ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿಹರಿದು
ಈತನೇ ದೇಶದ ಬೆನ್ನೆಲುಬೆಂದು
ಸಾಲದ ಸುಳಿಯಲಿ ನಿಲುಕಿರುವನಿಂದು
ತನ್ನ ಪ್ರಾಣದ ತೆರುತಿಹನಿಂದು

ಸಾಲದ ಶೂಲಕೆ ಅಂಜದಿರೆಂದು
ಲಾಭ ನಷ್ಟವ ಎಣಿಸದವನೆಂದೂ
ಜೊತೆಗಿರುವೆವು ನಾವೆಲ್ಲರಿಂದು
ಕೆಟ್ಟಯೋಚನೆ ಮಾಡದಿರೆಂದೂ

ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳ ತೊರೆಯದಿರೆಂದೂ
ಅವರೂ ನಿನ್ನನೇ ನಂಬಿಹರಿದು
ಸಾವಿನ ಕಡೆಗೆ ಮನ ಕೊಡದಿರೆಂದೂ
ನಂಬಿದ ಜನರ ಕೈ ಬಿಡದಿರೆಂದೂ.

- ಬಸವರಾಜ್ ಜಿ. ಆರ್.

ಚಿತ್ರಮರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ

ಪ್ರಕೃತಿ ಖಲಬ

ಕೂರ್ಗ್ ಹಳದಿ ಪೊದೆಗಪ್ಪೆ

© ವಿಪಿನ್ ಬಾಳಿಗ

ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶದ ಕಾಫಿತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಜೌಗುಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಪ್ಪೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಸಂಜೆಯಾಗುತ್ತಲೇ ಗಿಡ-ಗಂಟೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಕೂಗಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಇಂಚು ಉದ್ದವಿರುವ ಈ ಹಳದಿ ಪೊದೆಗಪ್ಪೆ ತಿಳಿ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಮೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಹೊರಬರುವಾಗಲೇ ಇವುಗಳ ಕಾಲುಗಳು ಪೂರ್ಣಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತವೆ. ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕದಾದ ಕಪ್ಪೆಮರಿ ಮೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದಾಗ ಬಾಲ ಇರುವುದೇ ಇಲ್ಲ!

ಕಿರುಮರಗವ್ವ

© ವಿಪಿನ್ ಬಾಳಿಗ

ಅವನತಿಯ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಈ ಕವ್ವೆ ಭಾರತದ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕಿರಿದಾದ ದೇಹ ಹೊಂದಿರುವ ಈ ಕವ್ವೆಯ ಸಂತತಿ ನಶಿಸಿಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ನಂಬಲಾಗಿತ್ತು. ಕೊನೆಗೂ 2000ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕವ್ವೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲಾಯಿತು. ಈ ಕವ್ವೆ ತನ್ನ ಮೈ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನೀರಿನಂಚಿನಲ್ಲಿ ಪೊದೆಯಲ್ಲಿನ ಎಲೆಯನ್ನು ಸಿಲಿಂಡರ್ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆಯಿಟ್ಟು ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ. ಪೂರ್ತಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾಲುಗಳು ಬೆಳೆದ ಕಿರುಗವ್ವೆ ಮರಿಗಳು ಆ ಎಲೆಯ ಗೂಡಿನಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಕೆಳಗಿರುವ ನೀರಿನ ಹೊಂಡಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ತನ್ನ ನವಜೀವನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ.

ಗಂಧಿ ಪೊದೆಗಪ್ಪೆ

© ವಿಪಿನ್ ಬಾಳಿಗ

ಮೈಮೇಲೆಲ್ಲ ಒರಟು ಗ್ರಂಥಿಗಳಂತಿರುವ ಈ ಪೊದೆಗಪ್ಪೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಕೇರಳದ ಘಟ್ಟಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಣಿಸಿಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಇಂಚಷ್ಟೇ ಉದ್ದವಿರುವ ಈ ಕಪ್ಪೆ ನೆಲದಮೇಲಿಂದ ಹತ್ತು - ಹದಿನೈದು ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಮರಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾಫಿತೋಟ ಮತ್ತು ಕಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಗುತ್ತದೆ. ಕಾಡು ನಶಿಸಿ, ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಅವನತಿಯ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಜೀವಿಗಳ ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದೆ.

ಗೊದ್ದಮೊಟ್ಟೆ

© ವಿಪಿನ್ ಬಾಳಿಗ

ಮುಂಗಾರು ಮಳೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳ ಮತ್ತು ಹೊಂಡದಂಥ ನೀರು ತುಂಬಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪೆಗಳು ನೂರಾರು ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನಿಡುತ್ತವೆ. ಆ ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಗೊದ್ದಮೊಟ್ಟೆ ಥೇಟ್ ಮೀನಿನ ಮರಿಯಂತೆಯೇ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಶ್ವಾಸಕೋಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಮೇಲೆ ಗೊದ್ದ ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಬಾಲ ಮಾಯವಾಗಿ ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ಕಾಲುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಚಿಕ್ಕ ಕಪ್ಪೆ ಮರಿ ಅದರ ಅಮ್ಮನನ್ನೇ ಹೋಲುತ್ತದೆ. ಆನಂತರವೇ ನೀರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ವಾಸಿಸಲು ಶುರುಮಾಡಿ ಉಭಯ ಜೀವಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳು : ವಿಪಿನ್ ಬಾಳಿಗ

ಲೇಖನ : ಶಂಕರಪ್ಪ .ಕೆ .ಪಿ